בשני שלה ואחר כך ראתה אינה אוכלת ונפטורה מלעשות פסח שני מ"ט לאו משום דמרצה ציץ? אמרי לא, משום דקסבר ר' יוסי מכאן ולהבא היא מטמאה *והתניא רבי יוסי אומר זב בעל שתי ראיות ששחטו וזרקו עליו בשביעי שלו ואחר כך ראה, וכן שומרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה בשני שלה ואחר כך ראתה הרי אלו מטמאין משכב ומושב למפרע ופטורים מלעשות פסח שני אמרי מאי למפרע מדרבנן ואף רבי אושעיא סבר מטמא למפרע מדרבנן *דתניא רבי אושעיא (אומר) אבל זב שראה בשביעי שלו סותר את שלפניו וא"ל רבי יוחנן לא יסתור אלא יומו, ממה נפשך אי קסבר למפרע הוא מטמא אפילו כולהו נסתור אי קסבר מכאן ולהבא הוא מטמא, יומו נמי לא נסתור? אלא אימא לא יסתור ולא יומו וא"ל רבי יוסי קאי כוותך, והא רבי יוסי אומר מטמאין משכב ומושב למפרע אלא לאו שמע מינה מטמא למפרע מדרבנן ש"מ ולר' יוסי השתא דאמר מכאן ולהבא הוא מטמא, [למת] בלבד למעוטי מאי נפשט מינה *דבכהן והותרה לו טומאת התהום אמרי לעולם בבעלים ובפסח וקסבר *אין שוחטין וזורקין על טמא שרץ ואיצטריך למעוטי אלא לרבי יוסי זבה גמורה היכי משכחת לה? בשופעת אי בעית אימא כגון שראתה כל שני בין השמשות. בעי רב יוסף כהן המרצה בתמיד הותרה לו טומאת התהום או לא, אם תמצא לומר *כהן המרצה בקרבנותיהן (של נזיר ועושה פסח) הותרה לו טומאת התהום, כהן המרצה בתמיד מאי מי אמרינן כי גמירי טומאת התהום בפסח, בתמיד לא גמירי, או דילמא יליף תמיד מפסח? אמר רבה ק"ו ומה במקום שלא הותרה לו טומאה ידועה הותרה לו טומאת התהום, מקום שהותרה לו טומאה ידועה

אינו

בשני שלה. עדיין ספק הוא שמא תראה יום זה ויצטרף עם אתמול ותראה גם מחר והוו להו שלשה והויא לה זבה גמורה ואם לא תראה תטהר לערב: **אינה אוכלת.** שהרי צריכה להיות עוד מחר שומרת יום כנגד יום: **ופטורה מלעשות פסח שני.** קס"ד כיון דבשעת שחיטה וזריקה ספק הוי מרצה ציץ אטומאת התהום דזיבה ואע"ג דאיגלאי מילתא למפרע שנטמאה ודאי בטומאת התהום: **מכאן ולהבא היא מטמאה.** שומרת יום כנגד יום שספרה קצת היום וטבלה טהורה מטומאה של אתמול וכי הדר חזיא בו ביום מטמאה מכאן ולהבא ותהיה מחר שומרת יום כנגד יום הלכך בזריקה ושחיטה טהורה מעלייתא הואי ורבנן פליגי עליה ואמרי דכי חזיא איגלאי מילתא למפרע דזיבה היא ואחדא טומאה היא ובשעת שחיטה ספק הואי וחייבת בפסח שני ולקמיה פריך כיון דלרבי יוסי כל חד וחד טומאה באנפי נפשיה הוא היאך מצטרפים לזיבה לעשות זבה גדולה: **בעל שתי ראיות.** דאילו בעל ג' ראיות לא חזי למיכל לאורתא עד שיביא קרבנותיו בח', ובשמיני נמי לא מצי למינקט ומיתני ואח"כ ראה מטמא משכב ומושב למפרע דכיון דילא מזיבה ראשונה לשעה שהיא ראויה לקרבן הויא לה הך זיבה אחריתי ומושב ומשכב שמאתמול לאחר טבילה ועד הנה טהורה למפרע אפילו טבלה בז' שחרית: **משכבות ומושבות.** שלאחר טבילתו טמאין שהרי סתר מנייטו והרי הוא כבתחלתו דכתיב (ויקרא טו) וספר לו שבעת ימים והרי אינן ומדקתני נמי בשומרת יום למפרע אלמא נמי למפרע מטמאה ואפ"ה פטר לה מפסח שני ש"מ טעמא משום דטומאת התהום הוי ומשכבות ומושבות רבותא נקט להו מפני שהן אב הטומאה לטמא אדם ובדבר זה זב חלוק משאר טמאין: **מדרבנן.** אבל מדאורייתא לא מטמאו אלא מכאן ולהבא לא הזב בז' ולא שומרת יום בשני דמקצת יום עולה להן לספירתן הילכך לגבי פסח טהורין מעליא הוו: **אבל שראה זב כו'.** לא ידענו היכא קאי אבל: **סותר את שלפניו.** כל ספורין שספר וצריך לספור ז' אחרים: **וא"ל רבי יוחנן לא יסתור אלא יומו.** ויחזור ויספור יום א', והיינן אמילתיה דר' יוחנן מה נפשך אי למפרע מטמא דאין מקצת היום עולה לו ולא נגמרה ספירתו: **כולהו נמי נסתור.** דכתיב וספר לו ז' ימים לטהרתו טהרה אחת לכולן שלא תהיה טומאה מפסקת ביניהן במס' נדה (דף לג:) ואם מנה לסירוגין כי הכא שיסתור יומו וישלימנו למחר נמצאת הפסקה ביניהם: **ואם מכאן ולהבא מטמא.** שעלתה לו מקצת היום וגמרו ספורין שלו: **יומו נמי לא נסתור.** אלא הרי הוא כראיה ראשונה של זיבה אחרת ואין בה אלא טומאת ערב ויטבול לערב ויטהר דקי"ל ראיה ראשונה של זב קרי בעלמא היא במס' נדה (דף עב:): **אלא.** ה"ק ר' יוחנן לא יסתור ולא יומו כלומר אפילו יומו לפי שכבר עלתה לו מקצת היום ככולו ושלמו ספורין שלו ויצא מכלל זיבה: **וא"ל ר' אושעיא לרבי יוחנן: ר' יוסי קאי כוותך.** דס"ל נמי מכאן ולהבא הוא מטמא מדפטר ליה לעיל מפסח שני אלמא קסבר ר' אושעיא למפרע דר' יוסי מדרבנן קאמר: **והא ר' יוסי כו'.** מסקנא דמילתיה הוא ולא משום קשיא מייתי לה: **השתא דאמר מכאן ולהבא מטמא.** ולא משכחת טומא' התהום בזיבה: **בלבד.** דקתני לעיל למעוטי מאי ע"כ למעוטי שרץ אוקמא ובכהן כדאמר לעיל דאילו בבעלים לא מהני שרץ וקאמר דבטומאת התהום דמת מיהא הותרה לו: **אין שוחטין וזורקין על טמא שרץ.** ואשמעינן דטומא' התהום נמי דחיא ליה: **היכי משכחת לה.** כיון דאית ליה מקצת היום עולה לה לספירתה ומכאן ולהבא מטמאה הא"ל כל יומא טומאה באנפי נפשה: **בשופעת.** כל שלשה רצופין דלא הוה לה מניינא כלל: **אי נמי כרואה שני בה"ש.** דכל תחלות הימים היו בטומאה דאין כאן ספירה כלל ובשני בין השמשות סגי דהיכא טומאת ג' ימים רצופין כגון בה"ש של ע"ש יש כאן סוף ערב שבת ותחלת שבת ובין השמשות של מחר שהוא סוף השבת ותחלת א' בשבת הרי ג' ימים רצופין ואין כאן תחלת יום טהור שיעלה לספירה, ולפי הדברים למ"ד מקצת היום ככולו תחלת הלילה עולה לספירתה וא"ל עלות השחר מדאיצטריך למנקט בין השמשות ולא נקט משכחת לה ברואה בלילות: **בתמיד.** כל השנה ואליבא דמאן דאמר טומאה דחויה היא בציבור קבעי רב יוסף הכי אי איצטריך להדר אכהן טהור משום טומא' התהום אי לא ואליבא דמ"ד לקמן דטומאת התהום מרצי ציץ גבי נזיר ועושה פסח אפי' לכתחלה כגון שנודע לו לפני זריקה: **בקרבנותיהן.** דנזיר ועושה פסח: **במקום שלא הותרה לו טומאה ידועה.** כגון נזיר ועושה פסח שהן קרבנות יחיד: **מקום שהותרה לו טומאה ידועה.** היכא דליכא טהורין:

אינו

לאו משום דסבר דלין מרצה. תימה לרשב"א מנ"ל דילמא הא דפטורין היינו משום דסבר דנשים בשני רשות ואור"י דבהדיא מוכח לקמן סוף פרק האשה (דף צא:) דרבי יוסי סבר נשים בשני חובה: **קסבר** רבי יוסי מכאן ולהבא היא מטמאה. פי' ואנן סבירא לן כרבנן דלמפרע מטמאה וא"ת כי ס"ד נמי דטעמא דרבי יוסי משום דסבר ציץ מרצה מאי פריך לימא דס"ל כרבנן וי"ל שלא רצה לעשות מחלוקת חדשה שלא מצינו תנאים חלוקים בכך אבל בלמפרע הוא מטמא מצינו תנאים בשילהי נדה (דף עב:) אמתני' דטבלה יום שלאחריו ושימשה: **אי** נמי כגון ראתה שני ימים בין השמשות. מדלא משני ברואה בלילות משמע דספירת לילה הויא ספירה וכן פי' בקונטרס וקשה לריב"א דתנן פ' שני דמגילה (דף כ.) וכן שומרת יום כנגד יום לא תטבול עד הנץ החמה ומסיק בגמ' קמ"ל כיון דבעי שימור שימור ביממא הוא וכן בשילהי נדה (דף עב:) אמר שוין ברואה תוך י"א יום וטבלה לערב ושמשה שמטמאים משכב ומושב וחייבין בקרבן משמע אפילו לא ראתה אח"כ ומשום דבלילה לא חשיב שימור וי"ל דודאי ספירת לילה לא הויא ספירה ומ"מ לא מצי לאוקמא ברואה בלילות משום דכיון דסבר רבי יוסי מקצת היום שספרה בשביעי הוי כולו ה"ה אם פסקה בחצי היום שיעלה לה שימור סוף הגשמר לכך מוקי בשופעת שלא היה סוף היום בטהרה א"נ ברואה שני בין השמשות וליכא למימר שיעלה לה אמצע היום שימור דלא אמר מקצת היום ככולו אלא או תחלתו או סופו אבל אמצע לא וכן איתא בהדיא בנזיר בפ"ב (דף טו.) דקאמר ורבי יוסי זבה גמורה היכי משכחת לה כיון דחזאי פלגא דיומא אידך פלגא סליק לה שימור ומשני כגון דחזאי תלתא יומי סמוך לשקיעת החמה דלא הוה שהות ביום דסליק לה ממניינא ותלתא יומי נמי לאו דווקא דראיה שלישית לא חיישינן שתהא סמוך לשקיעת החמה מאחר שכבר ראתה שני ימים סמוך לשקיעת החמה ובשלישי תראה באיזו שעה שתהיה בלילה ובלבד שתראה קודם היום שלא יעלה לה שימור תחלת יום ג' וא"ת והא אמרינן בפרק בנות כותים (נדה דף לג.) דכותית יום שפוסקת סופרתו למנין שבעה הא רבי יוסי נמי סבר הכא סוף היום ככולו וי"ל דלא אמר סוף היום ככולו בתחלת חשבון אלא דווקא בסוף חשבון כי הכא כגון זב בשביעי או שומרת יום כנגד יום שאין לה למנות יותר וסוף חשבון מסוף חשבון אית לן למילף ולא מתחלת חשבון ואשכחן חילוק בין תחלת חשבון לסוף חשבון בפ"ק דר"ה (דף י.) דנדה עולה לה סוף היום בתחלתה ואין תחלת היום עולה לה בסופה אע"ג דהתם הוי איפכא מסברתא*:

אמר רבא ק"ו כו' מקום שהותרה לו טומאה ידועה אינו דין שהותרה לו טומאת התהום. וא"ת ונימא דיו מה טומאה ידועה לא הותרה אלא היכא דלא אפשר ה"נ טומאת התהום וי"ל דעדיפא פריך אפילו לר' טרפון דלית ליה דיו היכא דמיפרך ק"ו (ב"ק ד' כה.):

לריש

עין משפט נר מצוה

סז א מיי' פ"ה מהל' משכב ומושב הלכה ט:

סח ב מיי' פ"ז מהל' ק"פ הלכה ג:

סט ג מיי' פ"ג מהל' מחוסרי כפרה הלכה א:

רבינו חננאל

בשני שלה ואחר כך ראתה הרי זו אינה אוכלת ופטורה מלעשות פסח שני ושני' קסבר רבי יוסי טהורה היתה בשעת זריקה ונפטרה ומכאן ולהבא מטמא כלומר משעה שראתה היא מטמאה איני דר' יוסי סבר מכאן ולהבא מטמאה והתניא רבי יוסי אומר זב בעל שתי ראיות ששחטו וזרקו עליו בשביעי שלו וכן שומרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה בשני שלה ואחר כך ראתה מטמאין משכב ומושב למפרע ושנינן מאי מטמאין דקתני מדרבנן ודייקי' מדתני ר' אושעיא זב שראה זוב בשביעי שלו סותר את שלפניו דכל מה שנגעו באותן ששה ימים כולן טמאין ורבי יוחנן אמר לא יסתור אלא יומו אע"פ שלא ראה היום כולו [מ"מ בחזקת טומאה] היא מן הבוקר כלו' כל מה שנגע היום כלו נטמאו ואקשי' לר' יוחנן מאי דעתיך אי למפרע הוא מטמא יסתור הימים כולן אי מכאן ולהבא אפילו יומו לא יסתור ושני' כך אמר רבי יוחנן לא יסתור ולא יומו אלא משעה שראה ואמר לו רבי אושעיא רבי יוסי קאי כוותך ש"מ דרבי אושעיא סבר דהאי דמטמא בזב בעל שתי ראיות ובשומרת יום כנגד יום למפרע מדרבנן דאי מדאוריית' טהור מעליא הוא מדאמרינן ליה לרבי יוחנן דאמר אינו סותר ולא יומו רבי יוסי קאי כוותך · והשתא דאוקימנא דר"י מכאן ולהבא היא מטמאה [למת בלבד] למעוטי מאי ופשוט מינה דבכהן הותרה לו טומאת התהום ודחי' לא לעולם בבעלים דפסח וקסבר אין שוחטין וזורקין על טמא שרץ ואיצטריך או בדרך רחוקה דשמעי' מיניה או בדרך רחוקה למעוטי מטומאת התהום ולר' יוסי לא משכחת לה זבה גמורה אלא בשופעת דם בלא הפסקה בין יום ליום אי נמי ברואה שני בין השמשות כיצד כגון שראתה ערב שבת בין השמשות מחזיקין ראייתה לשני ימים בערב שבת ובשבת ועוד ראתה בשבת בין השמשות מחזיקין ראייתה בין השמשות לשבת וליום ראשון הנה ראתה שלשה ימים זה אחר זה הרי זבה גמורה: בעי רב יוסף כהן המרצה בתמיד הותרה לו טומאת התהום או לא אמר רבה קל וחומר ומה יחיד שלא הותרה לו טומאה ידועה שהיחיד אם נתברדה טומאה נדחה לפסח שני הותרה לו טומאת התהום כדתנן נטמא טומאת התהום הציץ מרצה צבור שהותרה להם לטומאה ידועה שנאמר איש איש כי יהיה טמא לנפש איש נדחה לפסח שני ואין צבור נדחה לפסח שני אלא עושין

גליון הש"ס

גמ' וקסבר אין שוחטין וזורקין. עיין לקמן צג ע"א תוס' ד"ה לא קשיא:

[ועי' תוספו' נדה לג. ד"ה סופרתו ועוד שם עב: ד"ה כרואה ותוס' מגילה כ: ד"ה ספירה ותוס' ר"ה י. ד"ה שנים ותוספות נזיר טו. ד"ה זבה]

מיר סו:

נושא
טומאת התהום -
אם הותרה
לכהן המקריב
את התמיד

מבנה
נסיונות לפטור
שאלה הנ"ל